

Wet van.....
houdende nadere wijziging van
het Wetboek van Strafvordering
(S.B. 1977 no. 94, zoals laatstelijk
gewijzigd bij S.B. 2023 no. 135)

EINDVERSLAG
DER
COMMISSIE VAN RAPPORTEURS

PREADVIES

De Commissie van Rapporteurs (hierna te noemen: de Commissie) heeft kennis genomen van de onderhavige ontwerpwet en de daarbij behorende Memorie van Toelichting.

Het doel (hoofdbeginsel) van de ontwerpwet is het versterken van de strafvorderlijke waarheidsvinding, te weten: het uitbreiden en moderniseren van de opsporingsbevoegdheden, met name voor onderzoek in geautomatiseerde werken (computercriminaliteit) en het invoeren van bijzondere opsporingsbevoegdheden (zoals observatie, infiltratie en het opnemen van vertrouwelijke communicatie), omdat de huidige mogelijkheden van het Wetboek van Strafvordering ontoereikend zijn gebleken voor de aanpak van criminaliteit die gebruikmaakt van moderne informatietechniek en georganiseerde criminaliteit.

Op **maandag 05 mei 2026** heeft de Commissie haar eerste vergadering gehad, waarbij zij de werkwijze en het te volgen traject van haar onderzoek inzake de ontwerpwet heeft besproken en vastgelegd.

In het Preadvies zijn ten aanzien van de fundamenteën van de ontwerpwet houdende nadere wijziging van het Wetboek van

Strafvordering (S.B. 1977 no. 94, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2023 no. 135) een aandachtspunt opgenomen t.w.:

- Het verzoek om inzage in de stukken en documentatie die aan de voorbereiding van deze ontwerpwet ten grondslag hebben gelegen.

(zie preadvies van donderdag 07 mei 2026 en het verslag van de commissie d.d. 05 mei 2026 Cie-092)/C.v.R Wetboek van Strafvordering 01-2026)

VOORONDERZOEK

In de Huishoudelijke Vergadering van **donderdag 07 mei 2026 (H.10)** heeft De Nationale Assemblée zich in vooronderzoek gebogen over het door de Commissie uitgebrachte preadvies. De Nationale Assemblée heeft tijdens deze vergadering besloten mee te gaan met het voorstel van de commissie inzake het verder onderzoek van de ontwerpwet

ONDERZOEK

❖ Gehouden vergaderingen

- ❖ Op **maandag 05 mei 2026** heeft de Commissie een commissievergadering gehouden omtrent de ontwerpwet. Hierbij zijn er enkele stakeholders geïdentificeerd ter verkrijging van hun inzichten, t.w.:

- De Minister van Justitie en Politie;
- Het Openbaar Ministerie;
- Surinaamse Orde van Advocaten;
- Het Hof van Justitie;
- Het Korps Politie Suriname;
- Surinaamse Juristen Vereniging;
- Dhr. mr. R. Baidjnath Panday

(zie preadvies van donderdag 07 mei 2026 en het verslag van de commissie d.d. 05 mei 2026 Cie-092)/C.v.R Wetboek van Strafvordering 01-2026).

- ❖ Op **maandag 13 juli 2026** heeft de Commissie omtrent de ontwerpwet in commissieverband vergaderd over de voortgang van het vooronderzoek en afspraken gemaakt over het verdere vervolgtraject inzake de ontwerpwet houdende nadere wijziging van het Wetboek van Strafvordering.

Eindverslag van de ontwerpwet houdende nadere wijziging van het Wetboek van strafvordering (S.B. 1977 no. 94, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2023 no. 135)

Hierbij kwamen de volgende punten aan de orde:

- de Commissie stelde vast dat alleen het Openbaar Ministerie schriftelijk had gereageerd op de ontwerpwet en geen bezwaar had gemaakt. De overige stakeholders hadden geen reactie ingediend, terwijl de Surinaamse Orde van Advocaten om verlenging van de reactietermijn had verzocht;
- de Commissie besprak de wijze waarop de stakeholders waren benaderd en verzocht om een overzicht van de verzonden uitnodigingen en de bijbehorende data;
- voorgesteld werd het Ministerie van Justitie en Politie uit te nodigen om een inhoudelijke presentatie te verzorgen over de ontwerpwet, mede met het oog op de uitvoering daarvan en de voorbereiding van de openbare behandeling;
- voorgesteld werd de stakeholders die nog niet hadden gereageerd, opnieuw schriftelijk te benaderen om hen alsnog in de gelegenheid te stellen hun zienswijze kenbaar te maken;
- de Commissie besloot de stakeholders die nog niet hadden gereageerd, opnieuw schriftelijk te benaderen en het Ministerie van Justitie en Veiligheid uit te nodigen voor een presentatie op maandag 20 juli 2026 om 11.00 uur.

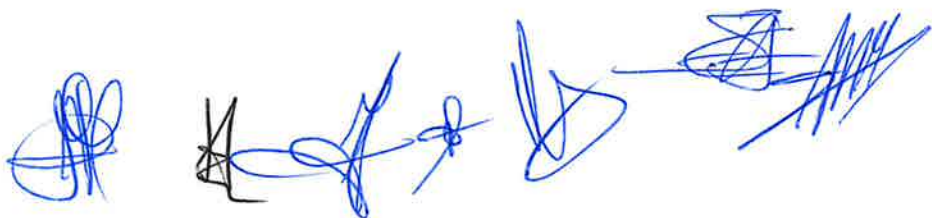
(zie het verslag van de commissie d.d. 13 juli 2026 Cie-149/ C.v.R Wetboek van Strafvordering 02-2026).

- ❖ Op **maandag 20 juli 2026** heeft de Commissie vergaderd met de Minister van Justitie en Politie en deskundigen van het ministerie. Tijdens deze vergadering is een presentatie verzorgd over de ontwerpwet houdende nadere wijziging van het Wetboek van Strafvordering.

De volgende aandachtspunten en voorstellen zijn besproken t.w.:

- de voorbereidingscommissie was belast met de voorbereiding van de ontwerpwet en stond onder voorzitterschap van kantonrechter mr. I. Sonai;
- de voorbereidingscommissie werkte aan vier ontwerpvetten. Naast de ontwerpwet Byzondere opsporingsbevoegdheden (BOB) werden onder meer genoemd: een ontwerpregeling inzake het spreekrecht van slachtoffers, een ontwerp betreffende elektronische methoden binnen het strafproces en een ontwerp inzake mediation in strafzaken;
- de ontwerpwet beoogt de bestrijding van digitale, georganiseerde en grensoverschrijdende criminaliteit te versterken en de Surinaamse wetgeving beter te laten aansluiten op internationaal aanvaarde standaarden;

Eindverslag van de ontwerpwet houdende nadere wijziging van het Wetboek van strafvordering (S.B. 1977 no. 94, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2023 no. 135)

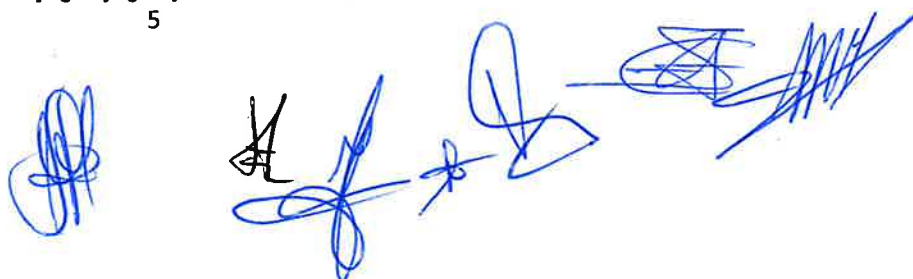
- in het kader van internationale samenwerking werd tevens verwezen naar de voorgenomen radarwetgeving en het gebruik van informatie van buitenlandse autoriteiten, met inachtneming van de toepasselijke wettelijke procedures;
- de ontwerpwet bijzondere opsporingsbevoegdheden kunnen een beperking vormen van het recht op privacy en de vertrouwelijkheid van communicatie. Een zorgvuldige parlementaire afweging van deze bevoegdheden is daarom noodzakelijk;
- de toepassing van bijzondere opsporingsbevoegdheden moet voldoen aan de wettelijke voorwaarden en de beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit. Waar vereist, moet vooraf een schriftelijke machtiging van de rechter-commissaris worden verkregen;
- naar aanleiding van een aanvulling vanuit de Commissie is verduidelijkt dat het opnemen van vertrouwelijke communicatie uitsluitend is toegestaan bij verdenking van een ernstig misdrijf als bedoeld in artikel 56, derde lid, onderdeel b, waarop een gevangenisstraf van vier jaren of meer is gesteld;
- de bevoegdheden van de officier van justitie, de rechter-commissaris en de hulpofficier van justitie worden per opsporingsbevoegdheid wettelijk afgebakend;
- de bestaande regeling inzake het opnemen van telecommunicatie wordt gemoderniseerd. Volgens de voorgestelde regeling dient de vervolgingsambtenaar een verzoek in, waarna de rechter-commissaris de rechtmatigheid en de wettelijke voorwaarden toetst;
- betrokkenen worden achteraf geïnformeerd over de toepassing van bijzondere opsporingsbevoegdheden zodra het onderzoeksbelang dit toelaat. Gegevens die niet langer noodzakelijk zijn, moeten overeenkomstig de wettelijke voorschriften worden vernietigd;
- de voorgestelde regeling is ter toetsing voorgelegd aan de National Anti-Money Laundering Commission (NAMLC). Afwijkingen van internationale aanbevelingen van NAMLC en de Caribbean Financial Action Task Force (CFATF) kunnen gevolgen hebben voor de internationale beoordeling van Suriname;
- voor een effectieve uitvoering van de ontwerpwet BOB is samenwerking tussen de betrokken instanties noodzakelijk;
- het besluit tot verlenging was goedgekeurd, maar nog niet formeel bekrachtigd. Hierdoor was de Commissie Herziening Wetboek van Strafvordering ten tijde van de vergadering niet volledig vertegenwoordigd;
- voorgesteld is een nieuwe afdeling op te nemen die betrekking heeft op onderzoek aan geautomatiseerde

werken, met het oog op de bestrijding van digitale criminaliteit;

- de ontwerpwet voorziet in bevoegdheden voor het onderzoeken van computers, netwerken en gegevensdragers, het vastleggen van digitale gegevens en het uitvoeren van netwerkoverschrijdend onderzoek;
- voorgesteld is om onder wettelijke voorwaarden personen die beschikken over kennis van de beveiliging of versleuteling van gegevens te verplichten medewerking te verlenen aan het toegankelijk maken daarvan, met uitzondering van de verdachte;
- invoeging van Titel IVa: De ontwerpwet voorziet in een wettelijke regeling van bijzondere opsporingsbevoegdheden, waaronder:
 - artikel 118a: stelselmatige observatie;
 - artikel 118b: infiltratie;
 - artikel 118d: stelselmatige informatie-inwinning;
 - artikel 118f: het opnemen van vertrouwelijke communicatie;
 - artikelen 118g tot en met 118i: bevoegdheden met betrekking tot telecommunicatie, waaronder het onderscheppen van communicatie en het opvragen van gegevens bij aanbieders van telecommunicatiediensten.
- voorgesteld is een workshop te organiseren waarbij vertegenwoordigers van het Openbaar Ministerie, wetgevingsjuristen en andere deskundigen de inhoud, achtergrond en toepassing van de ontwerpwet nader toelichten en vragen beantwoorden;
- de Minister heeft het belang van aanvaarding van de ontwerpwet benadrukt met het oog op modernisering van het strafvorderlijk instrumentarium, versterking van de opsporing en naleving van internationale verplichtingen. Daarbij is aangegeven dat de wet op een later tijdstip kan worden aangepast indien de praktijk daartoe aanleiding geeft.

Zijdens de Commissie zijn de volgende vragen aan de orde gesteld:

- Geldt de bevoegdheid tot het tappen van telecommunicatie uitsluitend voor misdrijven waarop een gevangenisstraf van vier jaren of meer is gesteld?
- Is voor het tappen van telecommunicatie voorafgaande schriftelijke machtiging van de rechter-commissaris vereist?
- In hoeverre werkt Suriname samen met buitenlandse autoriteiten bij de bestrijding van grensoverschrijdende criminaliteit?

- Hoe verloopt de internationale samenwerking bij de opsporing van personen die zich via de lucht of over land verplaatsen en worden verdacht van betrokkenheid bij criminele activiteiten?
- Hebben buitenlandse partners, waaronder de Verenigde Staten, ondersteuning aangeboden bij het monitoren van verdachte bewegingen in het binnenland? Zo ja, in welke vorm vindt deze samenwerking plaats?
- In hoeverre maakt Suriname gebruik van de technologische middelen en deskundigheid van buitenlandse partners ter ondersteuning van opsporingsonderzoeken, met inachtneming van de wettelijke voorschriften en geheimhoudingsverplichtingen?
- Heeft de opmerking dat het wetsvoorstel overeenkomstig de aanbevelingen van NAMLAC niet mag worden gewijzigd, uitsluitend betrekking op de ontwerpwet inzake bijzondere opsporingsbevoegdheden?
- Kan de Minister een overzicht verstrekken van de wetsvoorstellen die in het kader van de aanbevelingen van de CFATF nog aan De Nationale Assemblée zullen worden aangeboden?
- Kan tevens een overzicht worden verstrekt van de geldende termijnen en deadlines voor de behandeling van deze wetsvoorstellen, zodat de Commissie haar werkzaamheden hierop kan afstemmen?
- In hoeverre is het ontwerpvoorstel, dat reeds circa tien tot twaalf jaar geleden is opgesteld, aangepast aan de huidige technologische ontwikkelingen en moderne vormen van criminaliteit, waaronder computercriminaliteit?
- Beschikken het ministerie en de justitiële autoriteiten over gegevens betreffende de huidige of potentiële omvang van digitale en grensoverschrijdende criminaliteit waarop de ontwerpwet betrekking heeft?
- Over welke personele, technische en operationele capaciteit beschikken het Openbaar Ministerie en de opsporingsdiensten om de voorgestelde bijzondere opsporingsbevoegdheden effectief toe te passen?
- Op welke wijze waarborgt de ontwerpwet dat de toepassing van bijzondere opsporingsbevoegdheden niet leidt tot een onevenredige inbreuk op grondrechten, waaronder het recht op privacy en de vertrouwelijkheid van communicatie?
- Waar ligt de wettelijke grens tussen een rechtmatige toepassing van bijzondere opsporingsbevoegdheden en een ontoelaatbare inbreuk op de grondrechten van burgers?
- Welke waarborgen beschermen burgers tegen onrechtmatig gebruik, delen of openbaarmaking van persoonsgegevens en communicatie die tijdens opsporingsonderzoeken worden verwerkt, in het bijzonder wanneer zij niet bij strafbare feiten betrokken zijn?

- Zijn de bevoegdheden van veiligheids- en inlichtingendiensten, in het bijzonder het Directoraat Nationale Veiligheid (DNV), inzake het verzamelen van informatie uitdrukkelijk bij wet geregeld, of worden deze uitgeoefend op grond van andere wettelijke bevoegdheden?

(zie het verslag van de commissie d.d. 20 juli 2026 Cie-159/ C.v.R Wetboek van Strafvordering 03-2026)

- ❖ Op **vrijdag 9 oktober 2026** heeft de Commissie een vergadering gehouden met de Minister van Justitie en Veiligheid en de Commissie Herziening Wetboek van Strafvordering. Tijdens deze vergadering heeft de Commissie Herziening Wetboek van Strafvordering een presentatie verzorgd over de ontwerpwet houdende nadere wijziging van het Wetboek van Strafvordering.

Daarbij zijn de volgende punten aan de orde geweest:

- de herziening beoogt het Wetboek van Strafvordering, dat dateert uit 1977, te moderniseren en aan te passen aan technologische ontwikkelingen, cybercriminaliteit en internationale verplichtingen. Daarbij is rekening gehouden met eerder geuite bezwaren inzake de bescherming van grondrechten en de rechten van verdachten;
- artikel 116b, zoals dat nu in het concept voorligt, een wetstechnische fout is ingeslopen. In artikel 116b, lid 1, onder a, kan geschrapt worden, omdat het reeds is voorzien in artikel 116a. Indien dit niet wordt gecorrigeerd, wordt dezelfde materie dubbel geregeld;
- **onderzoek in geautomatiseerde werken (artikelen 116a tot en met 116h):**
 - o het betreden van een plaats voor onderzoek van gegevens op een gegevensdrager en het verrichten van onderzoek in geautomatiseerde werken, zoals computersystemen, servers en software;
 - o het onderzoeken van gegevens in een elders aanwezig geautomatiseerd werk vanaf de plaats van huiszoeking;
 - o het bevelen van medewerking aan de ontgrendeling van gegevens door personen die kennis dragen van de versleuteling;

- de bijzondere voorwaarden voor onderzoek bij verschoningsgerechtigden en voor kennisneming van gegevens waarbij een grote inbreuk op de persoonlijke levenssfeer ontstaat, waaronder toestemming of machtiging van de rechter-commissaris;
 - de notificatieplicht bij het vastleggen of ontoegankelijk maken van gegevens, alsmede de mogelijkheid tot uitstel daarvan in het belang van het onderzoek;
 - de vernietiging van niet-relevante gegevens, het gebruik van gegevens voor een ander onderzoek en het ontoegankelijk maken van gegevens ter beëindiging of voorkoming van strafbare feiten;
- **Bijzondere opsporingsbevoegdheden (artikelen 118a tot en met 118f):** regeling van stelselmatige observatie, infiltratie, pseudokoop en pseudodienstverlening, stelselmatige informatie-inwinning, bevoegdheden in besloten plaatsen en het opnemen van vertrouwelijke communicatie;
 - **onderzoek van communicatie en telefoontap (artikelen 118g tot en met 118k):** voorwaarden voor het opnemen van communicatie, waaronder voorafgaande schriftelijke machtiging van de rechter-commissaris op vordering van de officier van justitie. De inzet van de telefoontap raakt aan de persoonlijke levenssfeer en het telefoon- en telegraafgeheim, bedoeld in artikel 17 lid 3 van de Grondwet. Tevens geldt de wettelijke verdenkingsvoorwaarde van artikel 56 lid 3 onder b, van het Wetboek van Strafvordering;
 - **vorderen van gegevens en heimelijk onderzoek (artikelen 118l tot en met 118n):** regeling van het vorderen van opgeslagen gegevens en het heimelijk onderzoeken van geautomatiseerde werken, waarbij aanvullende wettelijke voorwaarden en voorafgaande toestemmingen of machtigingen gelden;
 - **algemene waarborgen (artikelen 118o tot en met 118s):** regels voor de vastlegging, kennisgeving, vernietiging, opslag en het verdere gebruik van verkregen gegevens. De toepassing van bijzondere opsporingsbevoegdheden is gebonden aan wettelijke voorwaarden, waaronder proportionaliteit, subsidiariteit en de toepasselijke bevels- en machtigingsvereisten. In spoedeisende gevallen kan onder wettelijke voorwaarden mondeling een bevel worden gegeven, dat binnen drie dagen schriftelijk moet worden vastgelegd.

Zijdens de Commissie zijn de volgende vragen aan de orde geweest:

- Zijn de leden van oordeel dat de zorgvuldigheidseisen voldoende zijn opgenomen. Indien niet, dan horen zij graag welke aanvullende eisen noodzakelijk zijn?
- Welke zijn de verschillende mogelijkheden voor observatie, waaronder het gebruik van drones, moeten in een uitvoeringsbesluit worden opgenomen?
- Welke mogelijkheden zijn er om buitenlanders in te zetten als infiltranten?
- Indien gebruikers zich in een andere staat bevinden, wordt de staat in kennis gesteld en is zijn instemming nodig voordat het bevel wordt uitgevoerd?
- Is er een nader overleg nodig over de voorgestelde bijzondere opsporingsbevoegdheden?
- Op basis van welk onderscheid is de bevoegdheidsverdeling bepaald?
- Kan dit onderscheid nader worden toegelicht?
- Welke waarborgen zijn opgenomen om aanpassing van gegevens te voorkomen?
- Hoe wordt de integriteit en authenticiteit van de verkregen gegevens gewaarborgd?
- Hoe wordt voorkomen dat gegevens met het oog op bewijsvoering worden gemanipuleerd?
- Welke sanctiemaatregelen gelden bij inbreuk op de bijzondere opsporingsbevoegdheden?
- Hoe verhoudt de nieuwe, mogelijk uitgebreidere rol van de officier van justitie in het vooronderzoek zich tot de rol van de rechter-commissaris?
- Wat zijn de effecten van deze wet op de internationale samenwerking met andere landen of politiediensten?
- Is een bevel vereist voor de toepassing van stelselmatige observatie, gezien de snelle inbreuk op de persoonlijke levenssfeer?
- Wordt met de term "vervolgingsambtenaar" in de wet bedoeld op de officier van justitie, of op een andere vervolgingsambtenaar?
- Moet de mogelijkheid om gesprekken af te luisteren en af te tappen, in het licht van cybercrime, worden gelijkgesteld aan de bevoegdheid die internationaal bestaat om te hacken en door te dringen in devices, met als doel de benodigde informatie te vergaren?
- Is de notificatieplicht, die bedoeld is om het proces controleerbaar te maken, in de praktijk voldoende uitvoerbaar?
- Hoe wordt omgegaan met de verplichting om de potentiële dader achteraf te informeren over hetgeen is onderzocht, de tijdstippen en de wijze van onderzoek?

- Is er een speciale reden dat er niet wordt gesproken van pseudo-verkoop in plaats van alleen pseudo-koop en pseudo-dienstverlening?
- Welke voorzorgsmaatregelen worden getroffen om check and balance bij het Openbaar Ministerie te waarborgen?
- Welke voorzorgsmaatregelen worden getroffen om check and balance bij de rechterlijke macht te waarborgen?
- Hoe wordt voorkomen dat vormfouten of onregelmatigheden de rechterlijke toetsing bereiken?
- Wat is het inzicht van de minister over de instelling van een derde rechtsinstantie of Hoge Raad?
- Is een dergelijke instantie wenselijk en haalbaar?
- Hoe zou een dergelijke instantie kunnen bijdragen aan de waarborging van rechtsbescherming?
- Op welke wijze zal de politie worden betrokken bij de implementatie van de wet?
- Wat is het algemene integriteitsbeleid bij de politie?
- Is er een maximale duur verbonden aan de bijzondere dwangmiddelen?
- Wat wordt bedoeld met "dringende noodzaak"?
- Is in de wet voldoende bescherming ingebouwd voor opsporingsambtenaren?
- Is er iets geregeld over andere strafbare feiten die tijdens het inwinnen van informatie aan het licht komen?
- Waar ligt de absolute ethische en juridische grens bij de inzet van een infiltrant?
- Mag een Surinaamse infiltrant deelnemen aan een gewapende roofoverval of drugstransport als de groep dat eist?
- Wie beschermt de burger indien een overheidsagent de criminaliteit faciliteert om een zaak rond te krijgen?

(zie het verslag van de commissie d.d. 09 oktober 2026 Cie-204/ C.v.R Wetboek van Strafvordering 04-2026).

❖ Data gehouden vergaderingen

De commissie heeft in totaal 4 vergaderingen gehouden en wel op **maandag 05 mei 2026, maandag 13 juli 2026, maandag 20 juli 2026 en vrijdag 09 oktober 2026.**

BESLUITEN:

- De Commissie zal in de Huishoudelijke Vergadering van H. 25 verslag uitbrengen;
- De Commissie komt tot de conclusie dat overgegaan kan worden tot de Plenaire Openbare behandeling van de bedoelde ontwerpwet met de hierbij behorende Memorie van Toelichting;
- Eventueel nog te rijzen vraagpunten kunnen tijdens de Openbare Plenaire Vergadering aan de orde worden gesteld.

Paramaribo, 13 oktober 2026

E. Sampie (Vz)

A. Gajadien

K. Mathoera

M. Fatehmahomed

R. Sapoen

E. Jones

R. Cotino